

2. když slyšený při hlavním přelíčení uchyluje se v podstatných bodech od své dřívější výpovědi, čemuž je tak nejen, když nynější jeho výpověď odporuje jeho dřívější výpovědi, nýbrž i tehda, když se svědek nepamatuje již na okolnost, o které dříve vypovídal;

3. když svědek neb spoluobviněný zdráhá se vypovídati, aniž je k tomu oprávněn; nesmí býti tedy přečteny protokoly o výsledku svědků, jež při hlavním přelíčení užili právního dobrodiní vzdáti se svědectví;

4. když žalobce a obžalovaný souhlasí s přečtením.

Kromě těchto protokolů přečtou se ještě spisy o ohledání a nálezech, trestní nálezy dříve již proti obžalovanému vynesené, jakož i listiny a písemnosti jiného druhu, pokud jsou pro věc důležité, leda že by strany vzdaly se přečtení. Po každém přečtení protokolu neb jiného spisu otázka se obžalovaný, má-li k tomu něco podotknouti (§ 252 tr. ř.). Během řízení průvodního neb ke konci jeho dá předložiti předseda obžalovanému a pokud toho třeba, svědkům a znalcům ty předměty, jež mohou posloužiti k objasnění věci a jež před počtím hlavního přelíčení sluší do síně soudní přinést, a vyzve osoby ty, by se prohlásily, zdali je poznávají (§ 253 tr. ř.). Po předvedení všech důkazů prohlásí předseda průvodní řízení za skončené, čímž však není vyloučeno, by bylo později dle potřeby opět zahájeno (rozh. kas. s. z 9. února 1885 sb. č. 740).

IV. Zásady uvedené o řízení důkazním v řádu trestním platí předkem pro hlavní přelíčení před sborovými soudy I. stolice, platí však též pro řízení před soudy porotními (§ 315 tr. ř.), dále povšechně pro řízení stanné (§ 441 al. 1 tr. ř.), řízení před soudy okresními (§ 447 tr. ř.) a pro řízení odvolací před sborovými soudy I. stolice. Předpisy ty přijal i trestní řád pro Bosnu a Hercegovinu (§ 258).

Řízení exekuční (dle nového exek. řádu).

I. Povolení exekuce.

Řízení exekuční zahájí se jen k návrhu vymahajícího věřitele (executio ex officio judicis non datur). Návrh na povolení exekuce obsahujž:

1. přesné označení navrhovatele (exekventa), exekuta, jakož i okolností rozhodných pro zjištění soudu exekučního;

2. určité označení nároku, k jehož dobytí se exekuce vede; při pohledávkách peněžných udán buď zejména jich obnos, jakož i obnos povinností vedlejších, jichž se exekvent domáhá;

3. titul exekuční, na základě něhož má býti exekuce povolena. Tituly exekuční uvedeny jsou v § 1 č. 1—18 ex. ř. (viz čl. Tituly exekuční). § 2 ex. ř. klade jim na roveň jisté spisy a listiny těch úřadů neb orgánů veřejných, jež sice v cizozemsku se nalézají, avšak podléhají úřadu v tuzemsku sídlícímu (n. př. úřady konsulární). Též osvědčení orgány těmito vydaná mají ohledně titulů exekučních v § 1 č. 18 uvedených stejnou váhu, jako osvědčení tuzemskými úřady neb orgány veřejnými (nejm. notáři) vydaná. Na základě však jiných, než uvedených listin v cizině zřízených, jež dle cizího práva hodí se k exekuci, lze u nás povolit exekuci jen tehda a jen potud, pokud zaručena jest vzájemnost (reciprocita) státními smlouvami nebo vládními prohlášeními v říšském zákoníku uveřejněnými (§§ 1, 2, 3, 54 č. 1, 2. 79 ex. ř.);

4. označení prostředků exekučních, jichž má býti užito (n. př. zájem, vnucená správa, příkázání pohledávky a pod.). Ovšem lze v témže návrhu

žádati současně za užití více prostředků exekučních (n. př. zabavení a uschování t. zv. kumulace prostředků exekučních), avšak soud má právo povolit jen některé z nich, když je patrné z návrhu exekučního, že stačí k uspokojení věřitele (§ 14 ex. ř.). Při exekuci na jmění označiti třeba ony části jmění, na něž se má exekuce vésti. Dále budiž uvedeno místo, kde se jmění nalézá a udáno budiž konečně vše, co může býti v zájmu vedení exekuce.

5. V jistých případech (totiž, jde-li o exekuční tituly uvedené v § 1 sub. č. 8 až 12 a 14) připojení třeba potvrzení příslušného úřadu o tom, že nález, jež má býti titulem exekučním, nelze již odporovati oprávněným prostředkem majícím odkladací účinek co do vykonatelnosti nálezu. Při nálezech rozhodčích připojení dlužno zase potvrzení rozhodčích soudců, že nález rozhodčí (arbitrium) stal se pravoplatným a vykonatelným (§ 54 ex. ř.).

Návrh učiniti lze buď podáním, neb ústně do protokolu. Byl-li návrh učiněn podáním, sluší podati tolik stejnopisů, by každému odpůrci po jednom se dostalo a mimo to jeden stejnopis ještě při soudě mohl býti ponechán. Opisy příloh podání se odpůrci nedoručí. Opis protokolu o návrhu ústně učiněném doručí se odpůrci jen, když obsahuje protokol udání pro posouzení zákonnosti usnesení podstatná, avšak z usnesení nevysvitající (§ 53 ex. ř.). Návrh učiniti sluší u soudu k povolení exekuce v určitém případě příslušného. Soud ten bude arcí dle různosti případu různým, rozhoduje tu zejména titul exekuční a dále i okolnost, bydlí-li exekut v tuzemsku či cizozemsku (o tom viz podrobněji § 4 nn. ex. ř. a čl. Příslušnost soudní). Tento soud rozhodne tedy o návrhu na povolení exekuce a sice rozhodne o něm z pravidla bez předchozího ústního jednání a beze slyšení odpůrce (§ 3 ex. ř.). Rozhodnutí děje se usnesením. Povolit exekuci smí soud jen tehda, když lze seznati z titulu exekučního:

a) osobu oprávněného i zavázaného;

b) předmět, způsob, objem a čas dlužného plnění neb opomenutí. Usnesení exekuci povolující obsahuje pak:

a) jméno, bydliště a zaměstnání exekventa i exekuta;

b) obsah a předmět nároku exekucí vymáhaného, jakož i všech případných povinností vedlejších; při pohledávkách peněžných úročních udána buď zejména i míra úroková a den, od kterého jsou úroky zadrženy;

c) exekuční prostředek;

d) části jmění, na které se exekuce vede;

e) označení soudu exekučního.

Z podrobnějších předpisů, povolení exekuce se týkajících, uvéstí sluší:

1. Pokud pohledávka dospělou není a pokud neuplyne doba v rozsudku nebo jiném titulu exekučním pro splnění určená, nelze exekuci povolit. Není-li den dospělosti pohledávky nebo poslední den lhůty ke splnění určen v titulu exekučním ani udáním dne kalendářního ani kalendářním určením počátku doby aneb je-li v titulu exekučním závislou učiněna vykonatelnost nároku na skutečnosti, která že nastala dokázati musí oprávněný, zejména na předchozím plnění oprávněného, budiž dokázáno listinami veřejnými neb veřejně ověřenými, že nastala skutečnost rozhodná pro dospělost neb vykonatelnost nároku (§ 7 ex. ř.). Ovšem nemusí listiny tyto býti nutně předloženy v originále, stačí připojení úředně uveřejného opisu jich. Nelze-li však ani originál ani ověřený přepis předložiti, lze exekuci

povoliti jen tehda, když byl předkem vydobyt soudní rozsudek (§ 10 ex. ř.). Totéž platí i v případě, o kterém se zmiňuje § 9 ex. ř. Ve prospěch totiž jiné osoby, než v exekučním titulu co oprávněné označené, aneb proti jinému dlužníku než v titulu exekučním jmenovanému lze exekuci povolit jen potud, pokud se dokáže listinami veřejnými nebo veřejně ověřenými, že nárok exekučním titulem uznaný neb závazek exekučním titulem zjištěný přešel z osob v titulu exekučním jmenovaných na osoby, které exekuci navrhuje neb proti kterým se exekuce navrhuje.

2. Jde-li o nárok, jež exekut je povinen plniti jen když jemu bude zároveň plněno, lze povolit exekuci i bez průkazu, že plnění vzájemné bylo již uskutečněno neb aspoň pojištěno (§ 8 ex. ř.).

3. Na základě titulu exekučního vydaného proti veřejné společnosti obchodní (čl. 112 obch. z.), nebo proti společnosti komanditní (čl. 150 obch. z.), lze přímo povolit exekuci na jmění jednotlivých osobně ručících společníků (u komandity komplementářů zvaných) pokud se dokáže výtahem z rejstříku obchodního, že společník, proti němuž se vede exekuce, je osobně ručícím společníkem. Však před rozhodnutím o návrhu na povolení exekuce musí soud slyšeti zavázaného pokud se týče osoby k zastupování společnosti oprávněné v těchto případech:

a) když teprve po zrušení společnosti se vede exekuce proti některému z dřívějších společníků;

b) když navrhuje se za trvání společnosti exekuce proti společníku již dříve ze společnosti vyhostěnému neb vyloučenému a konečně

c) když vede se exekuce na základě titulu exekučního proti osobně ručícímu společníkovi v záležitostech společenských vydaného do jmění veřejné společnosti obchodní nebo společnosti komanditní (§ 11 ex. ř., jímž rozřešena byla posavadní kontroverze v tomto směru panující).

4. Přísluší-li zavázanému volba mezi více plněními, může exekvent domáhati se exekucí některého z těchto plnění. Kterého plnění se věřitel v takovém případě domáhá, udej v návrhu exekučním. Zavázaný může však tak dlouho své právo volby vykonávati, pokud neobdrží věřitel plnění jím zvolené ani zcela ani z části. Splnil-li zavázaný po povolení exekuce něco jiného, než čeho věřitel se exekucí domáhal, budiž exekuce zastavena (§§ 12, 39 č. 7 ex. ř.).

5. Bylo-li rozhodnuto o více nárocích na sobě nezávislých a stalo-li se rozhodnutí jen ohledně některých z nich pr voplatným, lze nicméně k jich dobytí povolit exekuci bez ohledu na opravný prostředek účinek odkladací (effectum suspensivum) mající (n. př. odvolání, dovolání proti různým rozhodnutím nižších stolic; ovšem dovolání proti souhlasným rozsudkům účinku odkladacího postrádá; § 505 c ř. s.), jenž ohledně ostatních nároků byl vznesen (§ 13 ex. ř.).

6. Proti obci nebo proti ústavům prohlášeným výrokem úřadu správního za veřejné a obecně užitečné lze povolit exekuci k dobytí peněžných pohledávek jen ohledně toho majetku, jehož lze užití k uspokojení věřitelů bez újmy zájmů veřejných obcí neb ústavy jmenovanými sledovaných. Předpis tento neplatí však, jde-li o realizaci smluvního práva zástavního. O otázce, na které jmění exekuci lze vésti bez újmy zájmů veřejných, rozhodnou státní úřadové správní. Pokud by pak byla povolená exekuce prohlášena za nepřipustnou, budiž zastavena (§§ 15, 39 č. 4 ex. ř.).

II. Výkon exekuce.

Byla-li exekuce povolena, vykoná se zpravidla z moci úřední. Výkon exekuce přísluší pak buď

- a) přímo soudům civilním neb
- b) orgánům výkonným z rozkazu a za dozoru soudů.

ad a) Soud exekuci vykonávající sluje soudem exekučním; jím je zpravidla soud okresní, výjimkou soud sborový I. stolice (vede-li se totiž exekuce na nemovitost zapsanou v deskách zemských, knihách horních neb železničních aneb na práva na statcích takových zapsaná). O soudu exekučním viz §§ 17 nn. ex. ř. a čl. Příslušnost soudní.

ad b) K orgánům výkonným náleží:

1. úřad nejvyššího dvorního maršálka (jehož působnost zachována v platnosti čl. III. uv. z. k j. n.), avšak jen tehdy, mají-li býti předsevzaty úkony exekuční v císařských dvorních budovách, v obydlí člena císařského domu neb konečně v obydlí osoby v Rakousku exterritoriality požívající;

2. úředníci výkonní a kde jich není a zároveň jde o úkony důležité neb obtížnější, notáři;

3. úředníci soudní kanceláře;

4. soudní sluhové. Úředníky výkonnými mohou se státi jen osoby, které absolvovaly střední školu, osvědčily znalost odbornou předepsanou zkouškou a složí kauci rovnající se celoročnímu jich služnému. Úředníky výkonné rovná pak zákon úředníkům soudcovským ve smyslu zák. z 12. čer. 1872 č. 112 ř. z. (viz Řízení syndikátní) (§§ 24, 31 ex. ř. 17, 18 e n. a čl. XII uv. z. k j. n.).

O činnosti orgánů výkonných ustanovuje zákon:

1. Orgány výkonné jsou oprávněny přijati placení neb jinaké plnění exekuci vymahané, přijaté platně kvitovati a zavázanému, splnil-li takto úplně svůj závazek, dlužní listiny vydati. Též věřitel může, je-li zavázán k plnění vzájemnému, platně plniti dlužníkovi prostřednictvím orgánů výkonných. Nařízením může býti stanoveno, že soudní sluhové mohou přijímati peníze jen do určité výše. Takové obmezení sluší však prohlásiti způsobem v místě obvyklým.

2. Orgány výkonné mohou prohledati byt a schránky dlužníkovy, ba i šatstvo jím nošené, šetříce arciť přiměřeně jeho osoby; dále mohou přibravše však dva hodnověrné zletilé svědky mužského pohlaví (čehož však třeba není, je-li přítomen dlužník neb osoba k jeho rodině patřící tneb k dozoru ustanovená) dáti otevřítí zavřené dvěře a schránky exekutory. Byl-li by jim činěn odpor, mohou se přímo dovolati orgánů bezpečnostních a dle potřeby i četnictva. Za pomoc vojenskou žádejte však prostřednictvím přednosty soudu exekučního a pokud by šlo o exekuci proti aktivním osobám moci ozbrojené neb četnictva, dovolejtež se podpory vojenského představeného exekuta (§ 26. ex. ř.).

3. Exekuci lze vykonati jen v tom objemu, v jakém je toho třeba k dobytí nároku označeného v povolení exekuce; při exekuci k dobytí pohledávek peněžných vzat buď však vždy přiměřený zřetel k nákladům, jež až do uspokojení věřitele ještě jak se dá očekávati vzejdou. Pokud by byla exekuce vykonána ve větším objemu, než toho třeba k uspokojení exekventa, budiž obmezena (§§ 27, 41 al. 2 ex. ř.).

4. Exekuci na jmění ústavů veřejné dopravy sloužících a pod státním dohledem jsoucích lze vésti, pokud se tím ruší veřejná doprava, jen v souhlasu s úřadem dohlédacím a jen s tím obmezením, jež uznal úřad tento v zájmu veřejné dopravy nutným. Proti osobě službu vojenskou neb v četnictvu konající lze s exekucí počítí teprve tehdy, když bylo příslušnému velitelství oznámeno povolení exekuce proti osobám těmto. Též v budovách vojenských neb vojskem obsazených lze úkony exekuční předsevzítí teprve po předchozím oznámení veliteli budovy a za intervence vojína tímto k tomu cíli ustanoveného (§§ 28, 28 31 ex. ř.).

5. V neděle, ve svátky a v noci lze předsevzítí úkony exekuční jen v případech nutných a jen se svolením přednosty soudu okresního, v jehož obvodu má býti úkon předsevzat. Usnesení, jímž se udílí povolení takové, budiž exekutu na jeho požádání v písemném vyhotovení při úkonu exekučním předloženo.

6. Orgánům výkonným přísluší právo odstraniti osoby, které úkon exekuční ruší aneb se nepřiměřeně chovají (§ 32 ex. ř.).

7. Výkon exekuce počíná tím okamžikem, kdy došlo dožádání soudu exekuci povolivšího za výkon exekuce soudu exekučního. Pokud však je soud exekuci povolivší zároveň soudem exekučním, počíná výkon exekuce tím okamžikem, kdy došel rozkaz k předsevzetí prvního úkonu exekučního orgánu, jenž ustanoven je k provedení rozkazu dotyčného (§ 33 ex. ř.).

8. Pokud se týče otázky, jaký vliv má smrt exekuta na další postup exekuce, dlužno uvést: Za výkon exekuce za života exekuta povolené aneb za pokračování ve výkonu exekuce může exekvent po smrti exekuta jen tehdy žádati, když se již dědicové k dědictví přihlásili, neb když opatrovník pozůstalosti (curator hereditatis) je již zřízen. Nestalo-li se tak, musí exekvent předkem učiniti návrh (buď u soudu pozůstalostního neb u soudu k povolení exekuce příslušného) na zřízení prozatímního zástupce pozůstalosti. Není však toho třeba, když výkon exekuce na nemovitosti počal již za života exekuta tím, že vnucená správa neb nucený prodej byly ještě před smrtí exekutovou knihovně poznamenány. V takovém případě není tudíž třeba žádati předkem za zřízení prozatímního opatrovníka pozůstalosti. Rozhodným pro to, zda v exekuci již za života exekuta počaté může býti pokračováno bez předchozího zřízení kuratora, je tu arcíž ten okamžik, kdy žádost za výkon poznámky zavedení vnucené správy neb nuceného prodeje úřadu knihovního došla. Je-li však úřad knihovní sám povolán k povolení vnucené správy nebo nuceného prodeje, rozhoduje doba, kdy vznesen byl návrh exekuční (§§ 34 ex. ř. 29, 93 kn. ř.). Smrtí exekventovou se exekuce nepřerušuje. Rovněž nelze jen z této příčiny exekuci zastaviti neb odročiti. Nastupují právní nástupci zemřelého exekventa neb opatrovník pozůstalosti v řízení exekuční a mohou též jiní dle poměru práv jim k pozůstalosti příslušejících disponovati.

III. Z á s a d y o v l á d a j í c í r í z e n í e x e k u č n í.

1. V řízení exekučním vystupují jen soudci právníci, nikdy soudcové laici. To platí dle dobrozdání nejvyššího soudu i pro spory, jež vzniknou během řízení exekučního a jež zahájiti nutno u soudu exekuci povolivšího (n. př. spory dle §§ 35, 36, 37 ex. ř. viz shora). Je-li tudíž soudem tímto soud obchodní neb námořní, projedná a rozhodne se spor bez přibrání soudce laika (obchodníka, námořníka).

2. V řízení exekučním nemusí býti strany zastoupeny a d v o k á t e m, ani když řízení odbývá se před soudem sborovým. Písemné rekursy musí však i v řízení exekučním býti opatřeny podpisem advokátovým (§§ 50, 52, 78 ex. ř. 520 c. ř. s.).

3. Soud rozhoduje a opatření činí zpravidla bez předchozího ústního jednání. Pro výslech stran neplatí předpisy dané pro ústní jednání. Výslech pak děje se buď ústně (v nepřítomnosti osob, jež rovněž mají býti slyšeny) neb vyžádáním písemných vyjádření. Protokol se však o výslechu nevede, nýbrž výsledek výslechu se stručně na spise poznamená.

4. Okolnosti rozhodné pro navrhované soudcovské rozhodnutí neb opatření dokaž navrhovatel. Soud může však dříve než rozhodne písemně neb ústně, slyšeti strany o skutečnostech rozhodných a je vyzvati, by potřebné listiny a důkazy předložily. Nesmí však tak soud učiniti, jde-li o návrh na povolení exekuce. Ostatně může soud i z moci úřední potřebná šetření zavést, důkazy a osvědčení naříditi (§ 55 ex. ř.).

5. P r o m e š k á n í:

a) Nařídil-li soud rok k ústnímu jednání neb slyšení stran a nedostaví-li se osoby, ač řádně k roku tomuto byly obeslány, bude jednání nicméně zahájeno neb v něm pokračováno a rovněž i soud své rozhodnutí učiní.

b) Je-li základem jednání neb slyšení nějaký návrh, pokládá se za to, že osoby, které se přes řádné jich obeslání k roku nedostavily, s návrhem souhlasí. Ostatně buďtež podstatný obsah návrhu a následky nedostavení se již v obsílce vytknuty. Z toho plyne, že osoby, které se nedostavily k roku prvotnímu, dostaví se však k roku snad odročenému (ke kterému se ostatně ani neobešlou; § 57 ex. ř.), nemohou již odporovati návrhu, který byl předmětem jednání neb slyšení, které zmeškaly (§§ 56, 57 ex. ř.). Předpisy uvedené platí i tehdá, když zmeškána byla lhůta, do které měla býti podána písemná prohlášení neb vyjádření (§ 56 ex. ř.). Strana, která se nedostavila neb lhůtu zmeškala, o které se tudíž za to pokládá, že souhlasí s návrhem, o kterém se jednalo při roku, který zmeškala, může sice podati rekurs proti soudcovskému usnesení o návrhu zmíněném, avšak patrně bude rekus moci podati jen tehdá, pokud se to dá srovnati s jejím presumptivním souhlasem s návrhem učiněným. Doložiti sluší, že presumovaný souhlas s návrhem platí nejen pro první instanci, nýbrž platí pro celé řízení exekuční a opravné.

c) Návrhy, připomínky a námitky, k jichž vznesení byl rok ustanoven, nemohou osoby, které, ač řádně byly obeslány, rok zmeškaly, dodatečně vznésti a to ani tehdá né, když byl rok tento odročen. Ostatně o odročení roku se osoby rok tento zmeškavší nevyrozumí (§ 57 ex. ř.).

6. Lhůty a vrácení ve stav předešlý: Lhůty exekučním řádem stanovené jsou z pravidla neprodlužitelný. Restituce in integrum pro zmeškání lhůty neb roku je v řízení exekučním vyloučena. Tento předpis nevztahuje se však na spory, jež vzniknou během řízení exekučního a jež sluší projednati a rozhodnouti dle civ. řádu soudního (§ 58 ex. ř.).

7. O protokolu jenž se vede o (neveřejném) ústním jednání v řízení exekučním, jakož i o protokolu sepsaném o úkonech exekučních, orgánem výkonným předsevzatých, dále o usneseních v řízení exekučním viz §§ 59 až 64 ex. ř. a čl. Protokoly soudní a Usnesení soudní).

8. Doložiti sluší, že předpisy civ. řádu soud. o stranách, řízení a ústním jednání, o důkazu, řízení důkazním, jednotlivých průvodech, o soudcovských usneseních a o opravném prostředku rekursu platí i v řízení exekučním, pokud řád exekuční nic jiného nenařizuje (§ 78 ex. ř.).

IV. Opravné prostředky.

1. Námitky (Einwendungen). Námitky mohou se týkati *a)* jednak nároku, v jehož prospěch byla exekuce povolena, jednak *b)* povolení exekuce.

ad a) Námitky tyto se mohou opíráti jen o to, že nárok exekucí dobývaný byl zrušen aneb co do výkonu odložen následkem skutečností nastalých teprve po vzniku titulu exekučního, jenž je základem řízení exekučního. Je-li však titulem exekučním soudní rozhodnutí, rozhoduje doba až do které užiti mohl exekut dotyčných skutečností v předchozím řízení soudním. Námitky přivesti třeba k platnosti žalobou podanou u soudu, u kterého byl učiněn v první stolici návrh na povolení exekuce. Je-li to soud okresní, je příslušným i tehdá, když by jinak věc sporná náležela k předmětné příslušnosti soudu sborového (na př. jedná se o obnos přes 500 zl.). Týkají-li se však námitky nároku přiznaného tituly exekučními od jiných úřadů než soudů vydanými (sc. tituly § 1 č. 10, 12—14) vzneseny buďte u úřadů titul exekuční vydavších.

Podotknouti však dlužno, že musí exekut všechny námitky takového druhu, o kterých ví v čas žaloby neb zakročení u zmíněných úřadů, současně pod jinak nastávajícím jich vyloučením k platnosti přivesti. Vyhoví-li se právoplatně námitkám, zastaví se exekuce (§§ 35, 38, 39 č. 5 ex. ř.).

ad b) Námitky proti povolení exekuce činiti může exekut, když popírá:

aa) že jsou zde skutečnosti rozhodné pro dospělost neb vykonatelnost nároku, neb že vykázan je převod nároku exekucí vymáhaného z exe-kventa v exekučním titulu jmenovaného na osobu, která exekuci vede (viz shora);

bb) když popírá, že byl osobně ručícím společníkem společnosti obchodní, proti které byl exekuční titul vydobyt, aneb když činí námitky, jež mu přísluší proti osobě exe-kventově (ex persona exequentis);

cc) když tvrdí, že exe-kvent vzdal se zavedení exekuce buď vůbec, nebo pro dobu určitou, která však ještě neuplynula. Námitky vznést lze rekusem, pokud by to však nebylo možno (zejména též i proto, poněvadž již uplynula 8denní lhůta rekursní), lze je jen žalobou k platnosti přivesti. O žalobě té platí obdobně totéž, co řečeno o žalobě v odst. *a)* řečené, zejména i zde okresní soud rozhoduje po případě o nárocích jinak sborovým soudům přikázaných. Vyhoví-li se právoplatně žalobě, zastaví se exekuce (§§ 36, 35, 38, 39 č. 5 ex. ř.). Doložiti sluší, že přípisy uvedené platí i pro žaloby, jimiž se popírá exekuční moc spisu notářského (§ 4 not. ř. ze dne 25. července 1871 č. 75 ř. z. a čl. XVII. uv. z. k ex. ř.).

2. Odpor (Widerspruch): Proti exekuci mohou vznésti třetí osoby odpor, když tvrdí, že jim přísluší k předmětům, na které se exekuce vede, právo, jež by činilo předsevzetí exekuce nepřipustným.

Odpor vznésti sluší žalobou. Příslušným je před počtetím výkonu exekuce soud, který exekuci v první instanci povolil; počalo-li se však již

s výkonem exekuce, je příslušným soud exekuční. I zde okresní soud rozhoduje po případě o nárocích jinak sborovým soudům přikázaných. Žalobu lze podati současně proti exekventu i exekutu, kteří pak vystupují co společníci ve sporu (*litis consortes*) a užití tudíž sluší o nich předpisů §§ 11 en. c. ř. s. Bylo-li žalobě právoplatně vyhověno, zastaví se exekuce (§§ 37, 38 ex. ř.). O odkladu exekuce (*Aufschiebung, Hemmung*) v případech sub 1, 2 uvedených srv. § 42 č. 5 ex. ř. a čl. XVII. uv. z. k ex. ř., čl. Odklad exekuce a Příslušnost soudní.

3. Rekurs: Proti usnesením v řízení exekučním vydaným připouští se rekurs, pokud zákon rekurs buď vůbec aneb aspoň samostatný rekurs nevylučuje. Samostatný rekurs je vyloučen proti usnesením, jimiž roky se kladou neb odročují a jimiž se nařizuje výslech osob v řízení exekučním zúčastněných. Podobně proti rozkazům daným orgánům výkonným ku provedení jednotlivých úkonů exekučních je samostatný rekurs vyloučen. Lhůta rekursní obnáší z pravidla 8 dní, výjimečně 14 dní. Ostatně rekurs z pravidla účinek odkládací co do vykonatelnosti usnesení nemá, z čehož plyne, že usnesení lze z pravidla vykonati již před projitím lhůty rekursní (§§ 65, 66, 67 ex. ř.).

4. Jinaké stížnosti: Kdo se cítí býti stížen postupem výkonu exekuce, zejména chováním orgánu výkonného, stěžuj si buď soudcovskému úředníku, jemuž dozor nad soudní kanceláří přísluší, neb exekučnímu komisaři (§ 5 odst. 3 j. n.) nebo přednostovi soudu exekučního neb konečně tomu soudu, z jehož rozkazu jednal orgán výkonný, který svým chováním ke stížnosti podnět zavedl. Osoby dotyčné odpomoc pak zjednejtež (§ 68 ex. ř.). Kdy v takových případech může býti exekuce odložena, viz § 42 č. 8 a čl. Odklad exekuce.

V. Exekuce na základě rozsudků a titulů exekučních cizozemských.

A. Povolení exekuce.

Jak již shora řečeno, lze povolit exekuci na základě cizozemských titulů exekučních jen tehdá, když zajištěna a řádně prohlášena je *rec-procita* (§ 79 ex. ř.). Avšak to ještě nestačí, nýbrž lze vyhověti v takovém případě návrhu exekučnímu jen tehdá

1. když věc právní mohla dle tuzemských předpisů o příslušnosti býti zahájena v cizině, když dále

2. obsylka neb opatření, jímž zavedeno bylo řízení před cizozemským soudem neb úřadem bylo řádně (*in manus*) doručeno osobě, proti které se exekuce vede, nechať doručení toto stalo se v příslušném státě cizím neb cestou diplomatickou v jiném státě neb v tuzemsku, a konečně

3. když prokáže se vysvědčením cizozemského soudu neb úřadu, že nálezu nelze dle cizího práva odporovati opravným prostředkem vykonatelnost odkládajícím (§§ 79, 80 ex. ř.).

Avšak nesmí býti vyhověno návrhu exekučnímu, třebas tu byly podmínky §§ 79 a 80 ex. ř. žádané, v těchto případech:

1. když byla porušena cizozemským soudem neb úřadem zásada rovného slyšení stran, t. j. když odňata byla straně, proti které má býti exekuce vedena, možnost zúčastniti se řízení;

2. když exekucí má býti vynuceno jednání, jež je dle práva tuzemského nedovoleným, neb jednání, jež dle našich zákonů vynutiti nelze;

3. když týká se titul exekuční osobního stavu (*status personae*) rakouského státního příslušníka a má býti proti němu vykonán;

4. když by exekucí neb žádaným úkonem exekučním byl uznán právní poměr nebo byl proveden nárok, jimž právo tuzemské v tuzemsku odpírá z ohledů veřejného pořádku neb mravnosti platnost neb žalovatelnost. Návrh exekuční učiniti může: exekvent, cizozemský soud neb jinaký k tomu povolaný cizozemský orgán veřejný. Soud (a sice vždy sborový; ostatně viz čl. Příslušnost soudní) může — dříve, než rozhodne o návrhu — dožádati o vysvětlivky, zdá-li se mu to potřebným, úřad cizozemský, od něhož pochází titul exekuční neb který navrhl povolení exekuce (§ 82 ex. ř.). Povolí-li však soud rakouský exekuci, ač tu nejsou zákonné podmínky §§ 79 až 81 ex. ř., může ten, proti němuž byla exekuce povolena, brániti se buď rekusem neb, pokud by rekursu užiti nemohl, může vznésti odpor. Lhůta rekursní obnáší pak výjimečně 14 dní (§ 65 ex. ř. a cont. 8 dní). Další odchylka od zásad povšechných je tu ta, že i proti srovnalým rozhodnutím nižších stolic další (mimořádný) rekurs k nejvyššímu soudu se připouští (§§ 83 odst. 3 ex. ř. 528 c. ř. s. a cont. 3 j. n.). Odpor vznésti sluší u soudu exekuci povolivšího. Lhůta, do které musí býti odpor podán, obnáší 14 dní, pokud se odpor opírá o nedostatek podmínek v § 80 ex. ř. vytčených aneb pokud se v něm tvrdí, že exekuce vzhledem k § 81 č. 1 ex. ř. povolena býti neměla (viz shora). Lhůta tato je preklusivní a počíná běžeti dnem po doručení usnesení exekuci povolujícího. O odporu rozhodne soud rozsudkem, z něhož odvolání a dovolání se připouští. Byl-li odpor vznesen, může soud k návrhu naříditi odklad exekuce (§ 83 ex. ř.). Podotknouti dlužno, že uvedené předpisy neplatí, pokud smlouvami státními neb vládními prohlášeními v říšském zákoníku uveřejněnými jinaká pravidla jsou stanovena ohledně povolení exekuce a ohledně podmínek vykonatelnosti cizozemských listin a spisů k exekuci se hodících (§ 84 ex. ř.).

B) Výkon exekuce: Pro výkon exekuce povolení na základě cizozemských titulů exekučních platí předpisy ex. ř. (§ 85 ex. ř.).

C) Předpisy v odst. A a B (§§ 79 až 85 ex. ř.) platí i ohledně *zemí koruny uherské*, jež rovněž za cizinu pokládati sluší (čl. XX. uv. z. k ex. ř.). Ulehčení však máme, pokud jde o soudní nálezy a soudní smíry. Pokud trvá totiž reciprocita, musí na základě soudních nálezů v zemích koruny uherské vynesných a na základě soudních narovnání tamtéž uzavřených býti povolena exekuce, když se jen

1. prokáže soudním vysvědčením, že nálezu nelze již odporovati opravným prostředkem výkon nálezu odkládajícím a když zároveň

2. není zde příčiny § 81 ex. ř. č. 2 až 4, ze které by povolení exekuce musilo býti odepřeno. Ulehčení toto platí též ohledně soudních rozsudků a jinakých jim na roveň postavených nálezů vynesných soudy v *Bosně a Hercegovině* a platí též ohledně rozkazů platebních těmito soudy vydaných a platí konečně i ohledně narovnání před těmito soudy uzavřených (§ 86 ex. ř. a čl. XIX. uv. z. k ex. ř.).

Řízení graduační je urychlené řízení, platící pro Tyrolsko a Vorarlbersko, jež vztahuje se na rozdělení tržové ceny nemovitostí exekuční dražbou prodaných. Toto řízení upravuje dv. d. ze dne 19. listopadu 1839 č. 383 sb. z. s.